

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

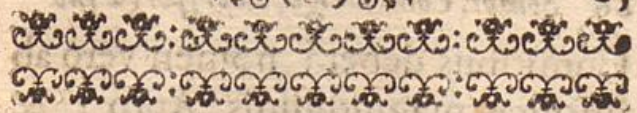
Divus Sebastianus Eberspergæ Boiorum Propitius, Seu Cultus Eiusdem Gloriosi Martyris à Prima Loci Fundatione Ad Nostra Usque Tempora Propagatus, Et Nunc Publicæ Luci Datus

Widl, Adam

Monachij

Caput I. De Cultu S. Sebastiani Mart. Eberspergæ à prima loci fundatione
ad nostra usque tempora propagato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37233

DIVUS
SEBASTIANUS
EBERSPERGÆ BOIORUM
PROPITIUS.

SEV
DE CULTU EIUSDEM
GLORIOSI MARTYRIS A
PRIMA LOCI FUNDATIONE AD
NOSTRA USQUE TEMPORA
PROPAGATO.

CAPUT I.

§. I.

SEMPTENSIUM COMI-
TUM ORIGO. EBERSPERGÆ
SUB SIGHARDO, PRIMO SEM-
PTENSIUM COMITE INITIA, SI-
TUS, ET OCCASIO.

EBersperga jucundo in pri-
mis ac salubri loco sita, ori-
ginem suam Semptensibus

*Ebersperga
Situs, Origo
nomen.*

E 2 Co.

Comitibus debet ; nomen verò
insolitæ magnitudinis Apro ;
conspicuo , cui inædicata stat , col
le , vel si mavis cum Teutonibus
loqui , monte sumpsit . Prima loci
incunabula ab ipsis Conditoribus
recensere placet . Eâ tempestate
quâ rerum in Boica potiebatur Car
rolomannus Bavarix & Italiæ Rex
inter alios præcipui nominis Proci
res eundem ex Gallia in Germaniam
am secutus est Sighardus quidam
uti antiquæ tabulæ tradunt , Regis
ipsius Carolomanni nepos , vel cen
pronepos , quippe frater Hemm
Uxoris Ludovici I. Germaniæ Re
gis , vir uti Regio sanguine clarus
ita virtute , Principe non indignus
Inspectâ hinc inde Baviâ , placuit
alicubi quoque stabilem sedem fige
re . præ ceteris Regio delecta est
silvis frequens ad Senonem , hodie
Semptam , ditiuncula tunc Eber
spergensem etiam fundum com
plexa , quæ cum pluribus aliis pe
Ba
C
po
est
feu
&
fer
aq
fce
fuu
do
inc
lon
luc
Un
ad
gu
vic
Sen
app
me
in
lita

Bavariam pagis & oppidis à Rege Carolomanno Sighardo Comiti & posteris ejus jure perpetuo collata est.

Seno, ut vocat Aventinus, & alii, seu Sempta, amnis est Isaram inter & Oenum majoris nominis fluvios ferè medius, non spatio quidem aquarum, fæcundo tamen & piscoso alveo memorabilis. Ortum suum haud procul Schwabâ Oppido, & Indingâ pago accipit; Subinde recto tramite leniter manans longam vastamque illius tractûs paludem interfecans, ubi Ardingam Urbem præterlabitur, cursu haud adeò longo peracto, infra Mosburgum Isaræ se infundit. Ab hoc fluvio, ejusque ditione Comites Semptenses primitus in Germania appellatos fuisse, antiqui fasti memorant.

Erat Sighardus Familiæ suæ his in partibus caput & princeps, militari gloria, religione in Superos,

*Sighardus
primus
Semptensis
Comes.*

E 3

&

68 *Sempt. Com. Origo. Ebersperga sub*
& vitæ probitate inclytus; magno fidei
dei Orthodoxæ bono, privato & pu-
blico, divinitus Bavariæ concessus
Olebat etiamnum incultis illis &
in sciiis temporibus Boiaria necdum
plenè expurgata, Ethnicæ supersti-
tionis antiquas quasdam reliquias
ac profanos ritus: illis in hisce par-
tibus penitus extirpandis haud in-
decorum instrumentum divinæ Bo-
nitati visus est Sighardus; non
enim Deus, quem eligit; reperit
aut facit idoneum. Occasionem
tam salutari operi extemporalis ve-
natio præbuit. Pererrabat forte
Sigardus animi causâ, ut solent
Nobiles, Carnodunensem tunc tem-
poris, nunc à loco dictum, Eber-
spergensem saltum, antiquum fere
rum stabulum. Casus, nisi potius
divina providentia fuerit, eum ad
Australem plagam tulit ad speciem
quandam terrâ demersam, in
mani saxo nonnihil superextante
raræque proceritatis Tiliâ haud
pro

*Sighardi ve-
natio.*

procul inde locum omnem inumbrante.

Specui veluti fidus cubiculi sui custos miræ magnitudinis Aper in-
sidebat, monstrum bestię, specie sanè multùm à vulgari abhorrente. Moles corporis hactenus non visa in animali, desiderium acuit Sighardo ejusque venatoribus confectandi feram tam inusitatam, eaque potiundi. Per aliquot dies tenuit venatio; sed frustra: de die lassabantur canes & homines, persecutione monstri totâ silvâ profugi ac circumducti; nocte redibat ad specum & larem suum inquilinus Aper, nemine quidquam proficiente: donec tandem, quænam esset personata hæc fera, liquidò patuit: cùm majore, quàm Apri polleant, agilitate ponderosi corporis in altum sublatus ipsa etiam retia singularis hic ferus transfiliit, & deinceps videri desuit. Et re ipsâ alius non erat, nisi larvatus dæmon, qui sub forma

*Spelunca
Apri.*

E 4 Apri

Apri in hac sua specu & hospicio à malè decepta ac rudi plebe colebatur, cæcisque mortalibus per data oracula ceu Deus quispiam agrestis & silvaticus, ut postea comperitum est, respondebat.

§. II.

DE LOCO DIVINITUS
ELECTO VATIGINIA, PRIMUM
IBIDEM SACELLUM, ET
ARX POSITA.

INsoliti facti fama, ut solet, cum novi aliquid contingit, ab uno ad alterum mox ibat strenuè longè latèque per totam viciniam, & eundo quoque crescebat in distans. Degebant eâ tempestate in Germania viri duo sanctitate vitæ perquam celebres. Prior Conradus appellabatur de Clero ex Hewa Oppido Hegoix; alter, Gebhardus nomine, Argentorati inter Reclusos, ut vocant, DEO serviebat, uterque ob
inti-

*Vaticinium
Sanctorum
virorum de
Ebersperga.*

intimam quandam cum DEO familiaritatem passim pro vate habebatur futurorum. Subinde Conradus Sighardo renuntiari jussit, locum illum monstroso nuper Apro infesum quantocyus purgari, circumjectam silvam, proceram Tiliam, ipsamque specum funditus everti curaret; locum namque illum, expulso Apro dæmone, cælitus jam divino cultui designatum, deinceps Sacrosanctum fore: quare proximo, quoad fieri posset, tempore Ecclesiam ibidem in munda area à profanis separata collocaret, paulò post Arcem adversus hostiles incursus firmam adjungeret: futurum quippe, & DEO peccatis nostris perquam offenso, statutum, decretumque esse, Hunnos, seu Hungros, Attilæ reliquias, Germaniæ rursus superinducere, eoque justissimo flagello, simulque acerbissimo scelera nationum denuo plectere: eum in finem

E 5 pa-

paratos jam stare hostes, divinæ vindictæ accinctos, mox fore executores; ita se à DEO monitum, ut Sighardum in tempore de ventura plaga erudiret, nihil tamen ipse propterea loco suo timeret, illum in DEI tutela & manu futurum. Atque hæc Conradi quidem vaticinatio erat. Simile quid asserebat per Legatos consultus Gebhardus, locum placere DEO, sibi que habere velle, cuius rei fidem & certum signum fore aliquando, ut omnes ibidem Apri, quàm latè silva patet, simul deficerent, id, quod postea evolutis aliquam multis annis eventus comprobavit; Udalrici quippe Comitis Sighardi pronepotis temporibus accidit, ut nimiam hyemis asperitate, & profunditate nivium, Apri omnes interierint. Voluntate igitur divinam per hosce interpretes viros Sanctos, tali modo intellectam, Sighardus nihil differendum ratus, opus mox strenuè aggre-

*Aprius.
Strages.*

greditur: excisâ silvâ, locum templo metatur peraccommodum, designat aream; Sacellum Divæ Virgini tutelari initiô ponit Anno DCCCLXXVIII, quod biennio post ab Annone (forfan melius Arnolpho) Frisingensium Episcopo ipsis Calendis Januarij ritè dedicatum est, cujus Consecrationis annua memoria in quintum Januarij, seu pervigilium Epiphaniæ translata etiamnum Eberspergæ solenni officio in gratiarum actionem sanctitæ primitus hîc loci Religionis celebratur.

*Sacellum
Primum
Eberspergæ.*

Primus igitur hîc Sanctitatis lapis quoddam præludium, sive rudimentum fuit illius magnificentiæ, in quam postmodum Ebersperga, Deo dilecta, assurrectura erat. At, quod in hisce primordiis singulariter miror, illud est, quòd, nescio ex qua causa, & misericordia Tiliæ illi & specui paritum legam, quò minus præcipua superstitionis firmam-

mamenta, uti Sancti illi viri expressè jusserant, fuerint everfa, licet cetera omnia silvis impedita diligenti curâ fuerint perpurgata: fortè rara magnitudo (labor Seculorum) arbori illi annosæ profuit, & apud quosdam vetustatis æstimatores Patrocinium invênit, ne paucis diebus succideretur, quot seculis aliquot succrevit: fortè in relicta specu ratio habita est memorabilis facti, ac depulsi sede suâ portentosi Apri, ut quoddam rei gestæ Sigillum superesset, & dici posset, hæc non aliâ, statione deturbatum esse inimicum: fortè, quod fit, operariorum socordia, quandôque nimia, specum illam memorabilem vel dissimulavit, vel neglexit, quòd censerent, laboris fore insuperabilis. Quicquid sit, utrûmque in loco relictum, & Specum & Tiliam, nostræ tabulæ asserunt, causam, cur factum sit, non exprimunt.

Eccle-

Ecclesiola loco designato jam fterat non magno impendio ; nam omnia à minimis incipiunt, & plerumque in initio pietati sufficiunt, quæ postmodum subintranti pompæ vilescunt; cùm Sighardus futurorum providus ad arcem quoque conversus, uti monitus erat, ædificandam, eam ex adverso, in vicino colle, qui etiamnum visitur, erexit, opere quidem ligneo, prout tempora illa ferebant, sed tamen utcunque firmo. Munimentum situs adjuvabat, & natura. Ne tamen ars deesset, Castellum illud quaecunque muris, vallis ac fossis cinxit, & per artificiosos flexus iter omne hosti venturo difficile reddidit. Quibus perfectis illi suæ Arci nomen Eberspergæ indidit ex Apro superstitioso in vicino monte stabulante desumptum. Quæ Gentilitia nomenclatura etiamnum hodie loco permanet tot annis inviolata.

Arx Eberspergensis.

Porro Carolomanno vitâ functo,
remo-

remotis subinde æmulis, qui se intruserant, Arnulphus filius successit. Is, cum Sighardi præclaros pro Religione, & re communi labores intellexisset, fovendum optimi Comitis studium ratus, multa alia prædia auctarii locò Sighardo adjecit, quo veluti novo, justoque subsidio bene cœpta in Patriæ bonum ampliùs promoveret,

§. III.

SIGHARDI I. ET GOTTINÆ
EJUS CONJUGIS
PIUS OBITUS.

Vitam inter DEI obsequia multis annis religiosè exactam excepit tandem mors, quam non omnes eodem anno ponunt Ego, quoniam nullam litem cum Chronographis, uti aliàs meminisci suscipendam duxi, quod verosimillimum mihi ex tabularum nostrarum calculo videtur, illam anno non

nongentesimo sexto, vel septimo
sine cuiusquam injuria pono, sive
dein infelici cum Hungaris bello ac
proelio sub Ludovico Rege inter-
fuerit Sighardus; sive non; quæ
temporis controversia est; circa
quod plures Scriptores à seipsis dis-
sident, & non modicè hallucinan-
tur. Probabile est, Sighardum
cruento illi conflictui adfuisse, in
quo tota Nobilitas, quæ ad bellum
illud collecta erat, magna ex parte ab
hostibus concisa, & Ludovicus ipse
Huñis tributarius factus est, ingloriâ
pace potius emptâ quâ Victoriis ac-
quisitâ. Aventin⁹ Sighardū infausto
proelio superstitē facit, quòd nostræ
sanè temporū supputationi non of-
ficat; cùm Hermannus Contractus
Anno DCCCC. infeliciter pugnatū
asserat, Gemblacensis verò Anno
DCCCCIV, & Aventinus denique
Anno DCCCCVI. post quæ meriti-
tis plenus Sighardus pientissimè ob-
dormivit in Domino, Anno secun-
dum

*Clades Ger-
mandorum.*

*Sighardi
obitus.*

dum calculum nostrum, ut dixi
 DCCCCVII. Septimo idus Octo-
 bris, relicto unico filio præcipue
 Domus herede Ratholdo. Unde
 fabulam putamus, quæ de altero
 Sighardi filio in silvis amisso & post
 sedulam inquisitionem nusquam in-
 vento sparguntur, cum tabulæ no-
 stræ non indiligentes ne semel qui-
 dem de eo meminerint.

*Sighardi
 Lamm.*

Erat porrò Sighardus de DEO &
 Patria optimè meritis, vir pace &
 bello clarus: DEUM non minus do-
 mi, quàm inter arma coluit, ma-
 nifesto documento, etiam in Sago
 ubi aliàs leges silent, locum non
 vulgari pietati relinqui, dummodò
 sint, qui velint illam etiam inter
 enses & arma colere. Divinum
 cultum Sighardus primus Ebersper-
 gæ fundavit, provexit, ac pro vi-
 ribus amplificavit. Jure merito Se-
 culi illius seu ruditati, seu torpori
 hinc indignamur, qui Viri præstan-
 tissimi vel nulla ampliora facta no-
 bi

bis consignavit, vel consignata temporum injuriis abolevit.

Sighardum pium maritum exinde secuta est per mortem non minùs proba Conjux Gottina eodem Anno DCCCCVII. nisi fortè etiam quòad mensem præcesserit; nam lego ipsam defunctam XIII. Januarii, alii verò arbitrantur, ipsam uno saltem anno Sighardo supervixisse. illud certum, Ratholdum filium ambos parentes magnificè sepeliri Fruxinæ, seu Frisingæ curâsse, ibidémque insigni pietate utriusque manibus parentâsse. ejus illustriora facta, & rerum gestarum seriem proximo capite exequemur.

Mors Gottina Vxorii.

F

CA-